

Posudek bakalářské práce

Název bakalářské práce: Jezuitská kolej v Klatovech jako ukázka jezuitského školství v Čechách v době baroka

Autor bakalářské práce: Zdeňka Kolářová

Vedoucí práce: Dr. Mireia Ryšková Th.D.

Oponent: Prof. Dr. Ludvík Armbruster SJ

Akademický rok: 2005-2006

Datum: 13. 2. 2006

Po poněkud problematickém zpracování působení jezuitů v Klatovech v rámci absolventské práce se autorka ve své bakalářské práci soustředila na jezuitskou pedagogiku a klatovskou kolej jako její ukázkou. Svou absolventskou práci tedy radikálně přepracovala a zaměřila jiným směrem. Práce má 77 stran, v literatuře je uvedeno 35 položek a je doplněna 17 barevnými přílohami. Práce je rozčleněna do 5 kapitol, úvodu a závěru. Úvod je doplněn ještě komentovaným přehledem literatury k tématu, o niž se autorka samozřejmě také opírala, kterou však také svou prací doplňuje. Za to je třeba autorku pochválit, neboť to nebývá zvykem ani v magisterských pracích. V zásadě se autorka věnuje čtyřem velkým okruhům – Ignáci z Loyoly jakožto zakladateli řádu a především geniálnímu náboženskému mysliteli a náboženskému pedagogovi, dále Tovaryšstvu Ježíšovu z hlediska jeho ideových principů a hlavní činnosti, zvláštní pozornost je v tomto kontextu pak věnována jezuitské pedagogice, a nakonec se zabývá působením jezuitů v Čechách, resp. v Klatovech, kde je ještě speciálně vyzdvížena činnost Alberta Chanovského a Bohuslava Balbína.

Přes rozsáhlost tématu není práce roztržštěná, nýbrž vytváří relativně vyvážený celek. Z něj samozřejmě nejméně přínosné je zpracování životních osudů sv. Ignáce, protože ty jsou velmi dobře zpracovány v početné literatuře. Přesto má tato kapitola svůj význam (autorka se věnuje jen zásadním věcem), neboť na životě Ignácově dokumentuje to, co z jeho vlastní zkušenosti nakonec vykvetlo – nový přístup duchovní a pedagogický k člověku. Kapitola věnovaná Tovaryšstvu je ve stručném náčrtu dovedena až do současnosti – autorka charakterizuje hlavní principy a hlavní oblasti činnosti jezuitů v minulosti i dnes. Z této charakteristiky je vyňata pedagogika, již je věnována druhá polovina práce – jednak v obecné charakteristice, jak byla formulována jezuitami samými v dokumentu Příznačné rysy jezuitské výchovy, jednak v charakteristice klatovské koleje. Tyto kapitoly jsou úvodem do problematiky, chybí širší kontext a větší srovnání, jak pokud jde o minulost, tak v přítomnosti. Autorce se vcelku podařilo charakterizovat podstatu a přínos jezuitské pedagogiky (teze formulované nezmíněném dokumentu ještě nejsou skutečnou realizací) a ukázat, jak úzce spolu souvisí principy formulované v Duchovních cvičeních sv. Ignáce právě s pedagogikou rozvíjenou na ignaciánských základech. Přesvědčivě ukazuje, že duchovní principy mají svou relevanci i pro „profánní“ pedagogickou činnost, nakolik v ní jde o svobodu, individualitu, samostatný a celistvý rozvoj člověka a důvěru v jeho schopnosti. Poslední část práce, jež se zabývá klatovskou jezuitskou kolejí, je snahou o rozvedení předchozích charakteristik na konkrétním případě a zároveň stručným historickým přehledem působení jezuitů v Klatovech. Dějiny koleje, posléze gymnázia, jsou ve stručném přehledu dovedeny až do 20. století. Na dvou nejvýznamnějších pedagogických a duchovních postavách, jež působily na této koleji, Albertu Chanovském (který kolej založil) a Bohuslavu Albínovi (který sem byl přeložen), dokládá, v čem spočívá jezuitská formace, přístup k lidem a individuální vedení.

Po formální stránce je práce standardní, obrazové přílohy ji příjemně doplňují. Autorka práci pojala dost široce, takže by jednotlivé kapitoly zasloužily hlubší kritický ponor do

problematiky. Autorce se nakonec podařilo vytvořit smysluplný celek, místy ovšem na úkor pregnantnosti v jednotlivých částech. Navrhuji hodnocení B – velmi dobře.

Otázky k obhajobě: Které přístupy jezuitské pedagogiky by autorka považovala za zásadní i pro dnešní dobu a jak by se daly převést do praxe? V čem všem vidí autorka souvislost mezi Duchovními cvičeními sv. Ignáce a pedagogikou?